

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS

Dalmatinska 188, 81000 Podgorica, Crna Gora
Tel/fax: +382 20 266 326; 266 327; +382 69 446 094
mans@t-com.me, www.mans.co.me

Crna Gora
MINISTARSTVO KAPITALNIH INVESTICIJA
Podgorica

Primljeno: 24.03.2021g				
Org. jed.	Jedinstveni i št. znak	Redni broj	Prilog	Jednost.
UPI 12-	302/21-	31/2		

NVO MANS

Broj: 132792
Podgorica, 24.03.2021.

Ministarstvo kapitalnih investicija

Za

Agenciju za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama

Na osnovu odredbe člana 129 stav 1 Zakona o upravnom postupku izjavljujemo:

ŽALBU ZBOG "ĆUTANJA UPRAVE"

Dana 05.03.2021. godine podnijeli smo zahtjev za slobodan pristup informacijama kojim smo zatražili dostavljanje kopija:

Svih zahtjeva za produženje roka za realizaciju preuzetih obaveza po Ugovoru o koncesiji po kombinovanom DBOT aranžmanu za istraživanje vodotoka Crnja i tehno-ekonomsko korišćenje vodnog energetskeg potencijala za proizvodnju električne energije u malim hidroelektranama, zaključenog 26. septembra 2008. godine sa koncesionarom „Dekar“ d.o.o. Podgorica, a koje je koncesionar podnio Ministarstvu ekonomije

Kako prvostepeni organ nije postupio po naprijed navedenom zahtjevu, te shodno odredbi člana 31 stav 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama nije donio i dostavio rješenje u propisanom roku, shodno tome:

PREDLAŽEMO

da Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama nakon sprovedenog postupka usvoji žalbu i naloži donošenje rješenja po zahtjevu za slobodan pristup informacijama.

Podnosilac žalbe:

Vanja Čalović Marković

Izvršni direktor NVO MANS

Crna Gora
Ministarstvo ekonomskog razvoja
Služba za opšte poslove i finansije

N.V.O. "MANS"

Broj 132792

Podgorica, 05. 03. 2021. Adresa: Rimski trg 46
81000 Podgorica Crna Gora
tel: +382 20 482 163
fax: +382 20 234 027
www.mek.gov.me

04. mart 2021.

Broj: 016-037/20-5106/6

MREŽA ZA AFIRMACIJU NEVLADINOG SEKTORA - MANS

Vanja Čalović - Marković, izvršna direktorica

Poštovana,

Postupajući po rješenju Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, broj: UP-II-07-30-200-2/21 od 12.02.2021. godine, (primljeno dana 18.02.2021. godine), donijetom u postupku po žalbi, pokrenutim zbog povrede pravila postupka-nedonošenja rješenja od strane Ministarstva ekonomije, po zahtjevu za slobodan pristup informacijama Mreže za afirmaciju nevladinog sektora - MANS broj: 132792 od 26.11.2020. godine, obavještavamo Vas da smo predmetni zahtjev u skladu sa članom 62 stav 1 Zakona o upravnom postupku („Sl.list Crne Gore", broj 56/14, 20/15, 40/16 i 30/17), a u vezi sa članom 20 stav 4 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Službeni list CG", 44/12 i 30/17), prosljedili Ministarstvu kapitalnih investicija, na dalju nadležnost aktom broj: 016-037/20-5106/3 od 03.02.2021. godine, koji Vam dostavljamo u prilogu.

Obzirom da se Vaš zahtjev za slobodan pristup informacijama broj: 132792 od 26.11.2020. godine, odnosi na: kopije svih zahtjeva za produženje roka za realizaciju preuzelih obaveza po Ugovoru o koncesiji po kombinovanom DBOT aranžmanu za istraživanje vodotoka Crnja i tehno – ekonomsko korišćenje vodnog energetskeg potencijala za proizvodnju električne energije u malim hidroelektranama, zaključenog 26.09.2008. godine, sa koncesionarom „Dekar" doo Podgorica, a koje je koncesionar podnio Ministarstvu ekonomije, s tim u vezi, ukazujemo da je u skladu sa odredbom člana 58 stav 1 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl.list Crne Gore", br.118/20, 121/20, 001/21 i 002/21), propisano da će danom stupanja na snagu Uredbe, u skladu sa djelokrugom rada utvrđenim ovom uredbom, ministarstva preuzeti državne službenike i namještenike koji su vršili preuzete poslove, opremu i službenu dokumentaciju, i to: - Ministarstvo kapitalnih investicija od Ministarstva saobraćaja i pomorstva i Ministarstva ekonomije. Odredbom člana 14 Uredbe, propisano je da, Ministarstvo kapitalnih investicija vrši poslove uprave koji se odnose, između ostalog, na pripremu propisa iz oblasti koncesija iz nadležnosti ministarstva, sistem koncesija i dodjelu koncesija iz nadležnosti ovog ministarstva, energetske politiku, sprovođenje politike i koordinaciju implementacije projekata u oblasti energetske efikasnosti, vršenje stručnih i upravnih poslova

iz oblasti energetske efikasnosti, utvrđivanje pravca i dinamike razvoja energetike i pripremu energetskog bilansa Crne Gore.

Imajući u vidu naprijed navedeno, ovaj organ je našao da su tražene informacije po predmetnom zahtjevu za slobodan pristup informacijama, u nadležnosti Ministarstva kapitalnih investicija.

S poštovanjem,

Obradila:
Eldina Kalač
Samostalna savjetnica I
E-mail: eldina.kalac@mek.gov.me

Odobrio:
Goran Kujović
Načelnik za opšte poslove i finansije
Email: goran.kujovic@mek.gov.me

Prilog: Akt broj: 016-037/20-5106/3 od 03.02.2021. godine

Upl broj:16-302/21-31/2

Podgorica, 01.06.2021. godine

Na osnovu člana 30 stav 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama ("Sl. list CG", broj 44/12, 30/17), postupajući po žalbi NVO MANS, broj:132792 od 24.03.2021. godine adresa: Dalmatinska 188, Podgorica, Ministarstvo kapitalnih investicija donosi:

RJEŠENJE

I. Dozvoljava se pristup kopiji sljedećim informacijama:

-svih zahtjeva za produženje roka za realizaciju preuzetih obaveza po Ugovoru o koncesiji po kombinovanom DBOT aranžmanu za istraživanje vodotoka Crnja i tehno-ekonomsko korišćenje vodnog energetskeg potencijala za proizvodnju električne energije u malim hidroelektranama zaključenog 26.septembra 2008.godine sa koncesionarom „Dekar“ d.o.o. Podgorica, a koje je koncesionar podnio Ministarstvu ekonomije

II. Pristup informaciji iz stava 1 dispozitiva ovog rješenja ostvariće se dostavom informacije preporučenom pošiljkom na adresu podnosioca zahtjeva

III. Troškova postupka nije bilo

IV. Žalba na rješenje kojim se dozvoljava pristup informaciji ne odlaže izvršenje rješenja.

Obrazloženje

Nvo Mans, adresa: Dalmatinska 188, Podgorica, podnio je žalbu zbog ćutanja uprave br.132792 od 24.03.2021. godine, Ministarstvu kapitalnih investicija, zavedenu pod djelovodnim brojem. UPI 12-302/21-31/2 od 24.03.2021.godine, zbog nedostavljanja informacija opisanim u stavu 1 dispoziva ovoga Rješenja.

Postupajući po predmetnom zahtjevu utvrđeno je da Ministarstvo kapitalnih investicija posjeduje informaciju opisanu u stavu 1 dispozitiva rješenja, te da se u istoj ne nalaze podaci čijim bi se objelodanjivanjem ugrozio neki od interesa iz člana 14 Zakona o slobodnom pristupu informacijama pa nalazi da predmetni zahtjev treba usvojiti kao osnovan u skladu sa članom 13 Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

Članom 36 navedenog zakona, propisano je da žalba na rješenje kojim se dozvoljava pristup informaciji ne odlaže izvršenje rješenja.

Cijeneći iznijeto odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja

Uputstvo o pravnoj zaštiti: Protiv ovog rješenja, može se izjaviti žalba Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, preko ovog organa ili neposredno Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, u roku od 15 dana od dana prijema rješenja. Žalba se podnosi u dva primjerka, sa dokazom o uplati 4,00€ administrativne takse, na žiro račun Budžeta CG br.907-000000083001-19, shodno tarifnom broju 2 Zakona o administrativnim taksama („Sl.list RCG“,18/19).

U skladu sa članom 17 stav 1 tačka 7 Zakona o administrativnim taksama, oslobađaju se plaćanja takse, nevladine organizacije.

Mladen Bojanić

Obradila:Nataša Maraš,sam.savjet.l

Salasan:Marko Perunović,drž.sekretar

A handwritten signature in cursive script, which appears to be 'Marko Perunović', written in black ink.

Crna Gora
Ministarstvo ekonomskog razvoja
Služba za opšte poslove i finansije

Adresa: Rimski trg 46
81000 Podgorica Crna Gora
tel: +382 20 482 163
fax: +382 20 234 027
www.mek.gov.me

03. februar 2021.
Broj: 016-037/20-5106/3

MINISTARSTVO KAPITALNIH INVESTICIJA
Mladen Bojanić, ministar

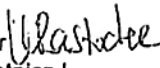
Poštovani ministre,

Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, aktom broj: 07-42-840-1/21 od 22.01.2021. godine, dostavila je ovom ministarstvu zahtjev za dostavljanje izjašnjenja povodom žalbe NVO Mans br.132792 i spisa predmeta formiranih po žalbi br. 132792.

Kako Ministarstvo ekonomskog razvoja nije nadležno za predmetni akt, to Vam isti, u skladu sa članom 62 stav 1 Zakona o upravnom postupku, dostavljamo na dalju nadležnost.

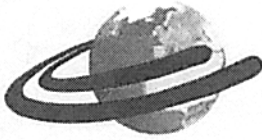
S poštovanjem,

mr. Jakov Milatović
MINISTAR

Obradila:
Mersiha Rastoder
Samostalna savjetnica I
E-mail: mersiha.rastoder@mek.gov.me

Odobrila:
Gorana Abramović
Šefica kancelarije za opšte poslove i ljudske resurse
Email: gorana.abramovic@mek.gov.me

Prilog: Akt Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama broj: 07-42-840-1/21 od 22.01.2021. godine

DEKAR

Crna Gora
МИНИСТАРСТВО ЕКОНОМИЈЕ
ПОДГОРИЦА

Примљено:	Срп. бр.	Бр.	Примљено:	Вриједност
			28.04.2011	
01/11		6/211		

МИНИСТАРСТВО ЕКОНОМИЈЕ

na ruke Ministra Vladimira Kavarića

Predmet: Produženje roka za realizaciju III faze Ugovora o koncesiji za vodotok Crnja

Privredno društvo Dekar doo Podgorica je na prvom međunarodnom Javnom pozivu raspisanom po DBOT aranžmanu za istraživanje vodotoka u Crnoj Gori, proglašeno za najboljeg ponuđača za vodotok Crnja. Ugovor o koncesiji br.01-746/2, potpisali smo 26.09.2008. godine po kombinovanom DBOT aranžmanu za istraživanje vodotoka Crnja i tehno-ekonomsko korišćenje vodnog energetskog potencijala za proizvodnju električne energije u malim hidroelektranama.

Realizacija ovog Ugovora o koncesiji, koja obuhvata tri male hidroelektrane: mHE Crnja, mHE Ljubaštica i mHE Crni potok, je podijeljena u pet faza. Uspješno smo završili realizaciju prve faze Ugovora koja se odnosila na vršenje istražnih radova, izradu Idejnog rješenja sa optimalnim korišćenjem vodotoka, izradu Prethodne studije opravdanosti mHE i ostalih sadržaja koji su predviđeni ovom fazom. Dobili smo odgovor od Ministarstva ekonomije o prelasku ovog projekta u drugu fazu realizacije.

Takođe je uspješno završena i druga faza realizacije koja se odnosila na: izradu potrebnih elaborata (Ekološkog, Geološkog, Hidrološkog, Elaborata o mogućnostima priključenja na elektro energetski sistem itd.), otkup zemljišta koje je potrebno za realizaciju projekta, izradu i reviziju glavnih projekata, pribavljanje svih saglasnosti na projektnu dokumentaciju i pribavljanje tri građevinske dozvole. Nakon ispunjenja svih predviđenih uslova dobili smo odgovor od Ministarstva ekonomije o prelasku ovog projekta u treću fazu realizacije.

Projekat Crnja se sada nalazi u trećoj fazi realizacije shodno članu 3 Ugovora o koncesiji. Treća faza realizacije predviđa: izgradnju objekata i postrojenja mHE i pribavljanje vodne i upotrebne dozvole i licence za proizvodnju električne energije.

Na početku realizacije III Faze Ugovora došlo je do upravnog spora a zatim i do sudskog spora između EPCG i Dekar d.o.o. Spor je nastao zbog toga što je EPCG preko FC Distribucija izdala Rješenje za priključenje na elektro energetski sistem za ove tri male hidroelektrane sa jednim mjestom mjerenja za sve tri elektrane. Na ovaj način, izdavanjem ovakvog Rješenja o priključenju nama kao Koncesionaru, uskraćena je mogućnost da ostvarimo Zakonom zagarantovano pravo da nakon završetka objekata i ispunjavanja ostalih uslova dobijemo status povlašćenog proizvođača i koristimo povlašćene cijene. Spor je nakon 21. mjeseca završen tako što je, preuzimanjem uloge posrednika, Ministarstvo ekonomije uticalo na EPCG da donese novo rješenje u kojem se određuju tri mjerna mjesta za sve tri elektrane.

Kao rezultat ovog spora, zatraženo je produženje roka realizacije III faze Ugovora o koncesiji. Razlog za obustavljanje radova na realizaciji III faze Ugovora je bila pravna nesigurnost zbog spora sa EPCG AD Nikšić oko priključenja na elektroenergetski sistem Crne Gore. Vlada Crne Gore je usvojila informaciju o realizaciji Ugovora kojom se predlaže produženje roka realizacije III faze za period koliko je trajao pravni postupak. Zaključak Vlade je donijet na sjednici koja je održana 26.12.2013. godine, pod brojem 08-3036/4-13. Aneksom 1 Ugovora o koncesiji izvršeno je produženje roka realizacije III faze Ugovora za 18 mjeseci.

U ovoj fazi Ugovora je izvršena realizacija sljedećih građevinskih radova na terenu: izgradnja pristupnih puteva svim vodozahvatima (što je podrazumijevalo sječu šume, široke otkope za trup puta, nasipanje i stabilizacija puteva), regulacija rječnog korita (u svrhu sprečavanja plavljenja objekata i zatvaranja puteva u donjem dijelu rijeke), miniranje kritičnih mjesta na trasi cjevovoda, saniranje klizišta, otvaranje trase za postavljanje cjevovoda, iskop i pripremom mjesta za izgradnju objekata za smještaj elektro-mašinske opreme itd.

Tražeci modalitete za zatvaranje finansijske konstrukcije koja je potrebna za dalju izgradnju ovih hidroelektrana, napravili smo aranžman sa jednom od najbolje rangiranih finansijskih institucija u svijetu - Kraljevskim norveškim fondom (GIEK) i Export Credit Norway.

U sklopu aranžmana sa norveškim finansijskim institucijama, koji podrazumijeva robno novčanu podršku ovim projektima, nalaze se i proizvođači i isporučioi opreme za male hidroelektrane, spojeni u vidu Norveškog energetskog konzorcijuma.

Pregovori, razmjene dokumentacije, provjere održivosti ovog projekta (ekološka, tehnička, pravna, zakonodavna, ekonomska) i traženje načina da dođe do realizacije ovog projekta sa norveškim finansijskim institucijama i norveškim energetskim konzorcijumom, trajali su preko dvije godine. Za vrijeme trajanja ovih dugih i teških pregovora, nijesmo gledali samo naš interes, već i interes naše države i društva. Uspjeli smo da privučemo norveške investitore i da ih povežemo sa Investiciono Razvojnim Fondom Crne Gore (IRF).

Nakon potpisivanja Pisma o zainteresovanosti za saradnju (Letter of Interest) od strane Predsjednika IRF-a, poslanog GIEK-u i Export Credit Norway 30.04.2014.godine, upućen je poziv IRF-u i našoj firmi da posjetimo Norvešku radi direktnih pregovora o saradnji i robno kreditnom aranžmanu. Prvi pregovori o saradnji su obavljeni u Oslu od 02.- 05.07.2014. godine. Dalji pregovori dvije državne finansijske institucije su rezultirali dolaskom predstavnika GIEK Norway, Export Credit Norway, Energetskog konzorcijuma Norway radi usaglašavanja Protokola o saradnji sa Investiciono Razvojnim Fondom Crne Gore a potom i potpisivanja Protokola o saradnji u Podgorici od 29.septembra - 02.oktobra 2014. godine. Potpisan je i Memorandum o razumijevanju između IRF-a Crne Gore i GIEK Norway, 26.11.2014.godine. Aktivnosti na usaglašavanju i finalizacije dokumenta o saradnji, između IRF-a Crne Gore i GIEK Norway, Export Credit Norway, Energetskog konzorcijuma Norway nastavljene su u Podgorici 20.-23. aprila 2015.godine. Prilikom ove posjete norveške delegacije, organizovan je sastanak i sa zvaničnicima Crnogorskog Operatora Tržišta Električnom Energijom (COTEE), radi razjašnjavanja detalja iz Ugovora o otkupu električne energije od povlašćenih proizvođača (PPA).

Ovim dolaskom norveške delegacije u Crnu Goru došlo je do napredka u pregovorima te se IRF obavezao da će u što skorije vrijeme ustanoviti posebnu kreditnu liniju usaglašenu sa

zahtjevima norveške kreditne institucije, namijenjenu finansiranju projekata koji se tiču obnovljivih izvora energije kao i projekata iz drugih oblasti značajnih za razvoj naše Države. Time bi se stvorile pretpostavke za realizaciju, kako ovog projekata tako i projekata ostalih koncesionara.

Imajući u vidu:

- Da se radi o projektima koji podrazumijevaju velika materijalna ulaganja, i da je jasno da njihova realizacija nije moguća bez velike podrške domaćih ili stranih finansijskih institucija, kao i činjenicu da niti jedna kompanija u Crnoj Gori nema toliko raspoloživih finansijskih sredstava da samostalno finansira i ispuni sve Ugovorom o koncesiji predviđene uslove;
- Da smo u međuvremenu sa GIEK Norway, Export Credit Norway, Energetskim konzorcijumom Norway i norveškim proizvođačima opreme, završili sve procedure i provjere i potpisali Ugovore o proizvodnji i isporuci opreme, kao i to da realizacija ovih Ugovora podrazumijevaju i saradnju fonda GIEK sa Investiciono razvojnim fondom Crne Gore po sistemu disperzije finansiranja projekta, čekamo raspisivanje kreditne linije od strane IRF-a, čime bi koncesionar Dekar doo Podgorica dobio potrebni kredit za nastavak i završetak radova na izgradnji malih hidroelektrana na vodotoku Crnja;
- Da su okolnosti koje otežavaju aktivnosti predviđene Ugovorom o koncesiji:
  1. Velika svjetska ekonomska kriza,
  2. Nezainteresovanost banaka u Crnoj Gori za finansiranje projekata u oblasti obnovljivih izvora energije,
  3. Nedostatna zakonska regulativa koja ne omogućava projektno finansiranje,
  4. Niski kreditni rejting naše Države u međunarodnim okvirima;
- Da umjesto, kako je planirano, pristupimo realizaciji projektovanih aktivnosti, poslednjih 12 mjeseci smo posvetili traženju povoljnih kreditnih linija za dugoročno finansiranje projekata obnovljivih izvora energije. Nakon mnogobrojnih, a jalovih pregovora sa lokalnim bankama (Erste banka, Societe General, NLB, CKB, Hipotekarna banka, Komercijalna banka ...) i velikim brojem državnih i privatnih fondova širom Evrope i Svijeta (EBRD, KFW, DEG, EXIM bankama više država, raznim fondovima: švajcarskim, češkim, austrijskim, slovačkim, turskim, italijanskim, slovenačkim, američkim, i raznim drugim inostranim fondovima i bankama, kao i raznim državnim i privatnim kompanijama), jedina ozbiljno zainteresovana finansijska institucija sa povoljnim uslovima kreditiranja je Kraljevski norveški fond (GIEK) i Export Credit Norway. Ova finansijska institucija funkcioniše na način što obezbjeđuje povoljna finansijska sredstva iz OECD aranžmana (kamatna stopa 1,09%), u vidu robno-novčanog kredita do 50% ukupne vrijednosti projekta. Uslov finansiranja je uključivanje domaće finansijske institucije koja bi imala obavezu finansiranja 20% vrijednosti projekta i nadzora nad utroškom sredstava. Preostalih 30% vrijednosti projekta finansira investitor;
- Da smo u cilju ostvarenja preduslova za realizaciju svih projekata u našoj Državi po navedenom modelu do sada sproveli slijedeće aktivnosti:

1. Potpisano je Pismo o zainteresovanosti za saradnju (Letter of Interest) od strane Predsjednika borda direktora IRF-a koje je upućeno GIEK-u i Export Credit Norway 30.04.2014.godine.
  2. Organizovan je sastanak predstavnika: Investiciono Razvojnog Fonda Crne Gore, GIEK Norway, Export Credit Norway, Energetskog konzorcijuma Norway i kompanije Dekar, u Oslu od 02.-05.07.2014. godine.
  3. Organizovan je dolazak predstavnika GIEK Norway, Export Credit Norway, Energetskog konzorcijuma Norway radi usaglašavanja Protokola o saradnji sa Investiciono Razvojnim Fondom Crne Gore a potom i potpisivanja Protokola o saradnji u Podgorici 29.septembra - 02.oktobra 2014. godine.
  4. Potpisan je Memorandum o razumijevanju (Memorandum of understanding) između IRF-a Crne Gore i GIEK Norway, 26.11.2014.godine.
  5. Organizovan je ponovni dolazak predstavnika GIEK Norway, Export Credit Norway, Energetskog konzorcijuma Norway radi usaglašavanja neusaglašenih stavki sa IRF-om Crne Gore i finalizacija dokumenta o saradnji u Podgorici 20.aprila 2015.godine.
  6. Prilikom ove posjete GIEK Norway, Export Credit Norway, Energetskog konzorcijuma Norway organizovan je sastanak i sa predstavnicima Crnogorskog Operatora Tržišta Električnom Energijom (COTEE), radi razjašnjenja detalja iz Ugovora o otkupu električne energije od povlašćenih proizvođača (PPA).
  7. Nakon pojašnjenja svih nerazjašnjenih segmenata o saradnji, IRF se obavezao da će u što skorije vrijeme ustanoviti posebnu kreditnu liniju usaglašenu sa zahtjevima norveške kreditne institucije.
  8. Projekti kompanija Dekar i Dekar Energy kao koncesiono preduzeće, su procijenjeni od strane specijalizovanih eksperata norveške kreditne institucije kao kompletni i spremni za kreditiranje, te će poslužiti kao ogledni primjer nakon čije realizacije će biti omogućeno dalje finansiranje svih projekata iz oblasti obnovljivih izvora energije i ostalih projekata iz prioriternih razvojnih oblasti u Crnoj Gori.
- Da smo osim navedenih aktivnosti radi ostvarivanja preduslova za realizaciju projekata, u 2014.godini završili pregovore i potpisali ugovore o: isporuci i ugradnji elektro-mašinske opreme, isporuci cijevi, isporuci i ugradnji priključnih dalekovoda, proširenju TS Andrijevića, izvođenju građevinskih radova, a na terenu smo pripremili sve što je potrebno da izgradnja može odmah da otpočne;
- Da se realizacijom ovog programa finansiranja stvaraju uslovi da: uđu strane investicije, naša Država realizuje projekte od strateškog značaja za energetske održivost, iskoristi i valorizuje veoma velike potencijale u oblasti hidroenergije, umanjuje deficit električne energije, ubira prihode od proizvodnje ovih kapaciteta, ubrza privredni razvoj i na kraju koncesionog perioda preuzme sagrađene hidroelektrane;
- Da složeni ekonomski trenutak, nizak kreditni rejting Države i nemogućnost korišćenja projektnog finansiranja, dovode nas do situacije da se težište naših aktivnosti sa izgradnje objekata izmješta primarno na traženje povoljnih, ekonomski održivih izvora finansiranja. Nepovoljan ekonomski momenat u kome se nalazimo odbija finansijske institucije od investiranja u našu zemlju, a nas dovodi u situaciju da pod pritiskom poštovanja rokova i prijetnje od raskida Ugovora o koncesiji, posegnemo za kreditima sa visokom kamatnom stopom koja investiciju čini neisplativom i bez sumnje dovodi do

ekonomske propasti kompanije. Stoga smatramo da Država mora imati više razumijevanja za ogroman napor koje ulažemo da kreditna sredstva uđu u našu zemlju i stvore obostranu korist: i za državu, i za kompaniju;

- Da smo se rukovodili i interesima Opštine Kolašin i lokalnog stanovništva na teritoriji na kojoj se nalaze projekti malih hidroelektrana – regulisanjem korita rijeka i pravljenjem zaštita od poplava, obnavljajući postojeće puteve, izgarđujući nove puteve kroz nepristupačne predjele (kako bi imali pristup teritoriji na kojoj se nalaze objekti za stanovanje stanovništva, pašnjaci, šume i prirodna bogatstva) koje će koristiti lokalno stanovništvo za razvoj: turizma, preduzetništva, stočarstva, planinarskih ruta, izgradnje etno sela, branje šumskih plodova, drvoprerađiva...
- Da proširenjem TS 110/35/10 Andrijevića (građevinskim, elektro i uzemljenjem neutralne tačke), koje je predviđeno izdatim uslovima EPCG za ovaj projekat, doprinosimo poboljšavanju elektro energetske sistema CG u opštinama Andrijevića, Plav, Gusinje, i djelovima opština Berane i Kolašin, doprinosimo stvaranju preduslova za priključenje ostalih većih proizvođača električne energije, a posebno hidroelektrana u ovim opštinama koje su u procesu izgradnje;
- Da ne možemo kompletno, već samo djelimično završiti III fazu izgradnje na osnovu Ugovora o koncesiji i roka iz Aneksa 1 Ugovora o koncesiji;
- Da s obzirom na to da su kompanije Dekar i Dekar Energy, kao koncesiono preduzeće, već duži niz godina apsolutno posvećene istraživanju hidro potencijala u Crnoj Gori, da su iskazale veliki kapacitet na realizaciji pionirskih projekata u oblasti obnovljivih izvora energije, da su uložile ogromna materijalna sredstva u realizaciju projekata mHE bez kreditnih zaduženja, da su ostvarile kontakt sa jednim od finansijski najmoćnijih fondova kojeg su spojile sa našim državnim fondom radi realizacije sopstvenih ali i svih ostalih projekata obnovljivih izvora energije u Crnoj Gori, a pri činjenici da je izvjesno da će IRF u najskorije vrijeme otvoriti kreditnu liniju prilagođenu opisanom obliku finansiranja, smatramo opravdanim naš zahtjev da Vlada Crne Gore;

Odobri produžetak trajanja III Faze realizacije Ugovora o koncesiji za vodotok Crnja za period od 12 mjeseci. Istovremeno predlažemo da produžetak trajanja ovog roka III Faze Ugovora o koncesiji bude na račun skraćivanja perioda IV Faze – eksploatacija objekta mHE, koji je definisan u Članu 5 Ugovora o koncesiji, takođe za 12 mjeseci.

U nadi da ćete udovoljiti našem zahtjevu,

S poštovanjem Vas pozdravljamo.

Podgorica, 27.04.2015.godine

Direktor
Miranović Momčilo dipl.ing.

DEKAR

Diplo - Copy	
MINISTARSTVO EKONOMIJE	
08.11.2013	
01	2170/1

MINISTARSTVO EKONOMIJE

na ruke Ministra Vladimira Kavarića

Predmet: Zahtjev za produženje roka za realizaciju III faze Ugovora o koncesiji za vodotok Crnja

Ovo društvo je na prvom međunarodnom Javnom pozivu raspisanom po DBOT aranžmanu za istraživanje vodotoka u Crnoj Gori, proglašeno za najboljeg ponuđača za vodotok Crnja. Ugovor o koncesiji potpisali smo 26.09.2008. godine po kombinovanom DBOT aranžmanu za istraživanje vodotoka Crnja i tehno-ekonomsko korišćenje vodnog energetskeg potencijala za proizvodnju električne energije u malim hidroelektranama.

Realizacija ovog Ugovora o koncesiji, gdje se nalaze tri male hidroelektrane: mHE Crnja, mHE Ljubaštica i mHE Crni potok, je podijeljena u pet faza. Uspješno smo završili realizaciju prve faze Ugovora koja se odnosila na vršenje istražnih radova, izradu Idejnog rješenja sa optimalnim korišćenjem vodotoka, izradu Prethodne studije opravdanosti mHE i ostalih sadržaja koji su predviđeni ovom fazom, i dobili odgovor od Ministarstva ekonomije o prelasku ovog projekta u drugu fazu realizacije.

Takođe je uspješno završena i druga faza realizacije koja se odnosila na: izradu potrebnih elaborata (Ekološkog, Geološkog, Hidrološkog, Elaborata o mogućnostima priključenja na elektro energetske sistem itd.), otkup zemljišta koje je potrebno za realizaciju projekta, pribavljanje svih saglasnosti, izradu projektne dokumentacije i pribavljanje tri građevinske dozvole, što je nakon ispunjenja svih uslova rezultiralo dobijanjem odgovora Ministarstva ekonomije o prelasku ovog projekta u treću fazu realizacije.

Projekat Crnja se sada nalazi u trećoj fazi realizacije shodno članu 3 Ugovora o koncesiji. Treća faza realizacije predviđa: izgradnju objekata i postrojenja mHE i pribavljanje vodne i upotrebne dozvole i licence za proizvodnju električne energije. Ova faza Ugovora je otpočela realizacijom građevinskih radova na terenu, izgradnjom pristupnih puteva svim vodozahvatima (što je podrazumijevalo sječu šume, široke otkope za trup puta, nasipanje i stabilizacija puteva), regulacijom rječnog korita (u svrhu sprečavanja plavljenja objekata i zatvaranja puteva u donjem dijelu rijeke), miniranjem kritičnih mjesta na trasi cjevovoda, saniranjem klizišta, otvaranjem trase za postavljanje cjevovoda, iskopom i pripremom mjesta za izgradnju objekata za smještaj elektro-mašinske opreme itd.

Međutim, zbog nesigurnosti daljeg ulaganja, morali smo da redukujemo investiciju do rješavanja administrativnih pretpostavki i stvaranja administrativnih uslova za dobijanje statusa povlašćenog proizvođača nakon završetka objekata.

Naime, EPCG preko FC Distribucija izdala nam je Rješenje za priključenje na elektro energetske sistem Crne Gore, za tri male hidroelektrane sa **jednim mjestom mjerenja za sve tri elektrane** udaljenim 18km od elektrana. Dobijenim rješenjem ne ispunjavamo jedan od uslova koji je potreban za dobijanje statusa povlašćenog proizvođača nakon završetka objekata. Uslovi za postizanje statusa povlašćenog proizvođača propisani su Zakonom o energetici i Uredbom o načinu sticanja statusa i ostvarivanju prava povlašćenog proizvođača električne energije. Jedan od četiri uslova za dobijanje ovog statusa, nakon završetka objekata, je i uslov da **energetski subjekat može steći status povlašćenog proizvođača ako ima sopstveno mjerno mjesto odvojeno od mjernih mjesta na kojima se mjeri količina električne energije proizvedena u drugim tehnološkim procesima. Sticanje statusa povlašćenog proizvođača je uslov za korišćenje podsticajnih cijena proizvedene energije u malim hidroelektranama. Bez korišćenja podsticajnih cijena izgradnja ovih objekata je neisplativa.** Pritom nam je nametnuta obaveza da izvršimo proširenje TS 110/35/10 Andrijevića koja služi ne samo za naše priključenje već i za priključenje novih izvora električne energije čitavog regiona: opština Andrijević i Plav i djelova opština Berane i Kolašin. U cilju otklanjanja ove omaške, kako smo na početku smatrali, organizovali smo u više navrata sastanke sa najvišim predstavnicima EPCG FC Distribucija, koji su čvrsto ostali na stanovištu da mjesto mjerenja za ove tri male hidroelektrane treba da bude samo jedno i to u TS Andrijevića. **Na ovaj način, izdavanjem ovakvog Rješenja o priključenju nama kao Koncesionaru, odmah na samom početku uskraćena je mogućnost da ostvarimo Zakonom zagarantovano pravo da nakon završetka objekata i ispunjavanja ostalih uslova dobijemo status povlašćenog proizvođača i koristimo povlašćene cijene.**

O ovom našem problemu obavijestili smo u više navrata i najviše predstavnike Regulatorne agencije za energetiku, kao i zvaničnike Ministarstva ekonomije. Kako na taj način nijesmo uspjeli riješiti nastali problem, u razrješavanje ovog problema krenuli smo pravnim sredstvima i uložili žalbu 23.04.2012.godine Regulatornoj agenciji za energetiku koja je istu riješila u našu korist i vratila predmet prvostepenom organu EPCG FC Distribucija na ponovno odlučivanje. U novom Rješenju izdatom od strane EPCG FC Distribucija, ključni nedostaci nijesu otklonjeni i mjesto mjerenja je ostalo isto. Mi smo ponovo uložili žalbu Regulatornoj agenciji za energetiku 03.08.2012.godine, koja je ovaj put potvrdila Rješenje izdato od EPCG FC Distribucija i donijela Odluku o proglašenju tog Rješenja konačnim u upravnom postupku. Pravna pouka je bila da možemo pokrenuti upravni spor kod Upravnog suda Crne Gore.

Pokrenuli smo upravni spor kod Upravnog suda Crne Gore 26.12.2012.godine protiv Odluke Regulatorne agencije za energetiku. U prvom postupku Upravni sud je usvojio našu žalbu i donio Presudu u našu korist tako što je poništio Odluku Regulatorne agencije za energetiku. Odgovor Regulatorne agencije za energetiku na Presudu Upravnog suda je bio takav da je odbila našu žalbu

kao neosnovanu. Nakon dobijanja ovakve Odluke Regulatorne agencije za energetiku, podnijeli smo novu tužbu Upravnom sudu Crne Gore, čiji je postupak u toku.

Iz svega navedenog proizilazi da je suštinski razlog našeg sporenja sa EPCG što nam je izdato Rješenje za priključenje na elektro energetske sistem sa jednim mjestom mjerenja za tri elektrane u TS Andrijevića (a ne na elektrani), i na taj način je Koncesionaru na samom startu uskraćena mogućnost ispunjavanja Zakonom o energetici predviđenog jednog od uslova da nakon završetka objekta dobijemo status povlašćenog proizvođača, što je osnov za korišćenje povlašćenih cijena.

Ovakvo rješenje izdato je samo nama, ali ne i ostalim koncesionarima kojima je EPCG odredila mjesto mjerenja na samoj elektrani i na taj način, postupajući neprincipijelno, stavila nas je u neravnotežan položaj u odnosu na ostale.

Naime, EPCG FC Distribucija izdavanjem ovakvog Rješenja za priključenje na elektro energetske sistem Crne Gore za tri mHE sa jednim mjestom mjerenja za sve tri elektrane, ne poštuje:

- Zakon o energetici i ostale podzakonske akte koji su usvojeni sa ciljem boljeg i efikasnijeg iskorišćenja obnovljivih izvora energije (OIE), u skladu sa Direktivama EU o zadovoljavanju uslova povećanja učešća OIE u ukupnoj proizvodnji električne energije.
- Zakon o energetici, koji je rađen između ostalog sa ciljem stimulisanja izgradnje i iskorišćenja OIE, samim tim i mHE, kroz sticanje statusa povlašćenog proizvođača koji je osnov za korišćenje podsticajnih cijena.
- Osnovna zagarantovana načela i princip jednakosti i nepristrasnosti u odlučivanju, jer je u istovjetnim slučajevima drugim koncesionarima propisivala mjesto mjerenja proizvedene električne energije na samoj elektrani.

U postupku ostvarivanja prava jednakosti u odlučivanju, po ovom pitanju i implementacije Zakona i podzakonskih propisa u praksi, imali smo u nekoliko navrata sastanke sa najvećim zvaničnicima EPCG, RAE, COTE, Ministarstva ekonomije. Postavlja se pitanje, da li može EPCG koja je u većinskom vlasništvu Države Crne Gore postupati ovako selektivno za istu vrstu OIE da nekome odobrava (omogućava) ispunjenje jednog od uslova za sticanje statusa povlašćenog proizvođača iz Zakona o energetici, da mjesto mjerenja bude na samom proizvodnom postrojenju, a drugom subjektu u istovjetnim uslovima to ne omogućava.

Naše mišljenje je da se na ovaj način čini višestruka šteta i to :

- nama kao investitoru jer ne možemo da koristimo Zakonom propisane podsticajne cijene,
- stvara se slika da smo mi Država sa nereguliranim zakonskim okvirom za razvoj ove prioritetne proizvodne oblasti zasnovane na iskorišćenju naših resursa,

- tjeraju se strani investitori sa ovakvim neprincipijelnim i selektivnim pristupima,
- stvara se šteta Državi jer ne mogu ući kreditna sredstva u ovako značajnom trenutku,
- stvara se slika da naša Država toleriše nepoštovanje zakona,
- stvara se slika da mi kao investitor ne možemo ostvariti svoja zakonom zagarantovana prava zakonskim putem,
- stvara se ambijent za neprincipijelno i selektivno odlučivanje.

Sve navedeno su odlike spora između EPCG i nas. Ovakva dešavanja su najmanje potrebna sada kada naša Država u procesu približavanja EU teži da otpočne pregovore o poglavlju 23 i 24 koja se odnose na poštovanje zakona i vladavinu prava.

Navodimo samo nekoliko primjera u kojima su EPCG i EPS CG postupili prema Zakonu o energetici za oblast OIE, i propisali mjesto mjerenja na samom proizvodnom postrojenju - elektrani:

EPCG za mHE Jezerštica, mHE Vrelo, mHE Raštak, a EPS CG za vjetrogeneratore na Krnovu.

Neprincipijelni i selektivni pristup EPCG FC Distribucija prema kompaniji Dekar je očigledan i pri donošenju Rješenja o priključenju na elektro energetske sistem i određivanju mjernog mjesta i za druge dvije koncesije koje su u našem posjedu:

- Koncesija Trepачka sa mjestom mjerenja u TS Andrijevića (za dvije mHE, udaljeno 5km od elektrana),
- Koncesija Ljeviška rijeka sa mjestom mjerenja na maloj hidroelektrani drugog koncesionara Raštak (za jednu mHE, udaljeno 12km od elektrane).

Kompanija Dekar već 23 godine uspješno posluje i u realizaciju projekata malih hidroelektrana do sada je uložila sopstvena sredstva bez kreditnih zaduženja. U dosadašnjem ispunjavanju svih zahtjeva Ministarstva ekonomije iskazali smo da imamo kapaciteta za uspješnu realizaciju dobijenih koncesija, uz naravno poštovanje pravila jednakih za sve i otklanjanja administrativnih i biznis barijera. Uporedo sa radovima na realizaciji Ugovora o koncesiji tražili smo i stranog partnera kao finansijsku potporu u finalizaciji III faze Ugovora o koncesiji. Kvalitetne reference kompanije Dekar su omogućile da motivišemo ozbiljnog stranog investitora da uđe u realizaciju naših projekata, ali je naša odluka o njegovom uključenju u projekat uslovljena prevazilaženjem pomenutih biznis barijera. Iz prethodnog teksta je moguće sagledati suštinu problema u kome smo se bez svoje greške našli, te predlažemo:

1. Da Ministarstvo ekonomije posreduje u razrješavanju spora između EPCG i nas na način što će nas podržati u zahtjevu prema EPCG za odobravanje dvostrukog mjernog mjesta: po jedno na navedenim elektranama, a drugo na mjestu priključenja, čime bi se štete minimalizovale (za razliku od sadašnjih) i svele samo na gubitke u prenosu energije od malih hidroelektrana do mjesta priključenja u TS Andrijevića. Na taj način bi se stekle

Zakonom utvrđene pretpostavke za dobijanje statusa povlašćenog proizvođača. Ministarstvo ekonomije je u obavezi da zauzme proaktivan stav iz razloga što je: raspisalo Javni poziv za izgradnju malih hidroelektrana, zaduženo je da prati realizaciju koncesija, bilo je kreator Zakona o energetici kao i podzakonskih akata potrebnih za primjenu Zakona, stvaralo ukupan ambijent za korištenje podsticajnih cijena, resorni je organ koji nadzire i prati rad EPCG. Preuzimanjem uloge posrednika Ministarstvo ekonomije bi uticalo na naše odustajanje od sudskih sporova i pomoglo da se projekat realizuje na obostrano zadovoljstvo i korist Koncedenta i Koncesionara.

2. Zamrzavanje isticanja daljih rokova po Ugovoru o koncesiji do postizanja konačnog dogovora sa EPCG ili završetka sudskog spora.

Ovim putem tražimo produženje roka realizacije III Faze Ugovora o koncesiji za vodotok Crnja za period od godinu dana.

U nadi da ćete udovoljiti našem zahtjevu,

S poštovanjem Vas pozdravljamo.

Podgorica, 08.11.2013.godine

Direktor

Miranović Mončilo dipl.ing.

